

Registrering av artsrike veikanter 2014

1103 Stavanger

Bjarne Oddane og Knut Børge Strøm

Registrering av artsrike veikanter 2014

1103 Stavanger

Ecofact rapport: 405

www.ecofact.no

Referanse til rapporten:	Oddane, B. og Strøm, K. B. 2014. Registrering av artsrike veikanter 2014- 1103 Stavanger. Ecofact rapport 405, 30 s.
Nøkkelord:	Veikant, vegetasjon, rødlistearter, naturtyper, Rogaland
ISSN:	1891-5450
ISBN:	978-82-8262-403-9
Oppdragsgiver:	Statens vegvesen
Prosjektleder hos Ecofact:	Roy Mangersnes
Samarbeidspartnere:	
Prosjektmedarbeidere:	Bjarne Oddane, Knut Børge Strøm
Kvalitetssikret av:	Roy Mangersnes
Forside:	Solblom i veikanten ved Melsvatnet i Time kommune. Foto: Bjarne Oddane

www.ecofact.no

INNHold

1	FORORD	1
2	SAMMENDRAG	2
3	INNLEDNING	3
4	METODE	3
5	RESULTAT	5
6	ERFARINGER	25
7	KILDER	26

1 FORORD

Vegdirektoratet har startet et prosjekt med kartlegging av artsrike veikanter langs fylkes-, riks- og europaveier. Statens vegvesen Region vest ved Mette Alsvik har gitt Ecofact i oppdrag å kartlegge artsrike veikanter innen kontaktsområde 1103 Stavanger. Registreringsarbeidet er blitt gjennomført av Bjarne Oddane og Knut Børge Strøm.

14. november 2014

Bjarne Oddane

2 SAMMENDRAG

Beskrivelse av oppdraget

Som en del av Statens vegvesens ansvar for miljø skal konsekvensene for naturmangfoldet begrenses, og avbøtende tiltak gjennomføres. Vegdirektoratet har derfor startet et prosjekt der artsrike veikanter langs fylkes-, riks- og europaveier kartlegges for at de i størst mulig grad skal kunne skjøttes på en måte som vil ta vare på eller forbedre det biologiske mangfoldet. Ecofact har fått i oppdrag å kartlegge artsrike veikanter innen kontaktsområde 1103 Stavanger. Registreringsarbeidet er blitt gjennomført av Bjarne Oddane og Knut Børge Strøm.

Resultater

Store deler av kontraktssområde 1103 består av et intensivt drevet kulturlandskap og urbane områder. I slike områder er de fleste veikantene ødelagt med tanke på verdifull flora og vegetasjon og antall registrerte artsrike veikanter blir dermed forholdsvis lite. Det ble til sammen registrert og ført inn i basen 20 artsrike veistrekninger. Av disse var 25 % D-lokaliteter, 40 % C-lokaliteter, 10 % B-lokaliteter og 25 % A-lokaliteter. Noen av C-lokalitetene kunne vært satt til D-lokaliteter dersom kriteriene i rapporten til Larsen og Gaarder (2012) hadde blitt brukt ukritisk. På grunn av sjeldenheten til ugjødsete/svakt gjødsete areal i Jærregionen har noen av lokalitetene blitt justert opp (fra D til C).

Erfaringer

Grovscreeningsarbeidet i forkant var viktig og da særlig for sjeldne, rødlistede enkeltarter som viser dårlig igjen fra bilen. Her kunne det blitt brukt noe mer tid i forkant ved å importere data fra Artskart og legge dette som et lag på veikartet som ble brukt.

Noen steder der veien hadde høy fartsgrense og veikanten var smal opplevdes det av og til som risikofyllt å bevege seg da biler (og tungetrafikk) i de aller fleste tilfellene ikke senket farten eller svingte ut. Her bør det tenkes om det er forsvarlig å registrere uten ytterligere sikringstiltak.

I områder hvor veistrekkene er uoversiktlige og smale, kan det være en god løsning å være to kartleggere i samme bil. Dette med tanke på sikkerhet, så vel som oppdagelsesprosenten av artsrike veikanter. I områder med dårlig sikt vil en alltid måtte ha et ekstra øye på veien, noe som i teorien vil vanskeliggjør kartleggingsarbeidet.

Innleggingen via appen (Collector for ArcGis) var veldig nyttig og forenklende (når det var dekning). Imidlertid hadde vi ikke tilgang til manual til appen, noe som gjorde at det ble lagt inn data feil i starten. Dette er imidlertid ikke noe problem nå som vi har fått praksis i bruken.

3 INNLEDNING

Ugjødslate slåttebakker og naturbeitemarker har i Norge blitt svært sjeldne som følge av moderniseringen og endringene i landbruket de siste tiårene. Mange arter er knyttet til slike miljøer og flere av disse er i dag blitt sjeldne som følge av habitattap. For å få god sikt langs veibanene gjennomføres det en årlig kantklipp. Denne kantklippen kan, med en stedstilpasset skjøtsel, gjøre veikanten verdifull for biologisk mangfold både som en erstatningsbiotop og også som en spredningskorridor i et stadig mer fragmentert landskap. Som en del av Statens vegvesens ansvar for miljø skal konsekvensene for naturmangfoldet begrenses, og avbøtende tiltak gjennomføres. Vegdirektoratet har derfor startet et prosjekt der artsrike veikanter langs fylkes-, riks- og europaveier kartlegges for at de i størst mulig grad skal kunne skjøttes på en måte som vil ta vare på eller forbedre det biologiske mangfoldet.

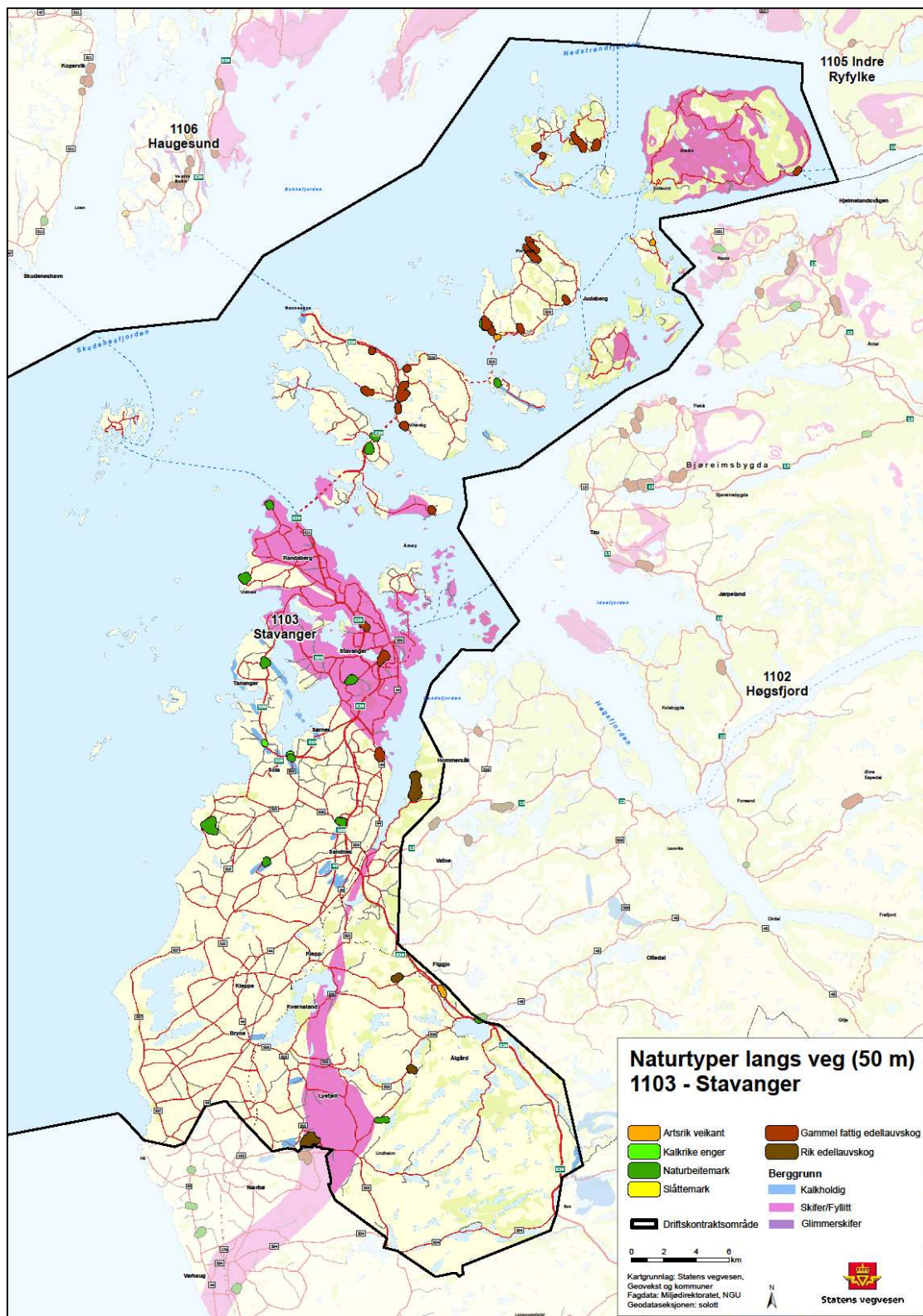
4 METODE

Oppdragsgiver leverte kart der alle veiene som skulle undersøkes var inntegnet (se figur 1). På samme kart var registrerte naturtyper fra Naturbase og områder med berggrunn som kan gi grunnlag for rikere vegetasjon markert inn. Artskart ble i bruk for å finne registrerte rødlistearter knyttet til kantsonen av veinettet.

Kartleggingen i felt ble gjennomført ved å kjøre langs alle de utvalgte strekkene innen kontraktområdet. Ved potensielt artsrike veikanter ble bilen stoppet og veikanten undersøkt. For å identifisere potensielle artsrike veikanter tok vi utgangspunkt i beskrivelsene gjort i rapporten *Artsrike vegkanter – metodeutvikling og evaluering av kartlegging i 2012* (Larsen og Gaarder 2012). I de fleste tilfellene ble registrert veistrekning, foto og artsliste lagt direkte inn i basen ved hjelp av en app som vegvesenet har utviklet.

For verdisetting av lokalitetene ble i stor grad kriteriene i rapporten til Larsen og Gaarder (2012) brukt. I tillegg ble en kategori D brukt for å fange opp veikanter som ikke kvalifiserer som naturtype, men som har visse kvaliteter som gjør at de har en lokal verdi over de vanlige veikantene.

I denne rapporten blir naturtypene som kvalifiserer til å bli verdisett etter DN-håndbok 13 *Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold* beskrevet etter gjeldene mal.

Figur 1. Kontraksområdet med tilhørende veier og potensielle områder.

5 RESULTAT

Store deler av kontraktssområde 1103 består av et intensivt drevet kulturlandskap og urbane områder. I slike områder er de fleste veikantene ødelagt med tanke på verdifull flora og vegetasjon og antall registrerte artsrike veikanter blir dermed forholdsvis lite. Det ble til sammen registrert og ført inn i basen 20 artsrike veistrekningslinjer. Av disse var 25 % D-lokaliteter, 40 % C-lokaliteter, 10 % B-lokaliteter og 25 % A-lokaliteter. Noen av C-lokalitetene kunne vært sett til D-lokaliteter dersom kriteriene i rapporten til Larsen og Gaarder (2012) hadde blitt brukt strikt. På grunn av sjeldenheten til ugjødsette/svakt gjødsette i Jærregionen har noen av lokalitetene blitt justert opp (fra D til C). De registrerte områdene er listet opp i tabell 1.

Tabell 1. Registrerte artsrike veikanter innen driftskontraktssområde 1103 Stavanger.

Lokalitet	Verdi	Kommentar
Kvitsøy	Noe høy verdi (D)	Ny lokalitet 2014. Kan ses i sammenheng med nærliggende naturtypelokalitet, Langøya nord, verdi A-svært viktig (BN00049365). Randsone av kalkrik beitemarkslokalitet. Veikantsone strekker seg til asfaltert vei.
Talgje	Noe høy verdi (D)	Ny lokalitet 2014. Baserik tørreng. Grenser til beitemark. Veikantsone strekker seg til asfaltert vei.
Fogn	Noe høy verdi (D)	Ny lokalitet 2014. Fattig tørreng/bakke. Grenser til løvskog. Vekstlokalitet for vestlandsvikke (NT). Veikantsone strekker seg til asfaltert vei.
Finnøy 1	Svært høy verdi (A)	Eksisterende naturtypelokalitet Ytre Ladstein 1, verdi A-svært viktig (BN00044991). Grenser til intensivt drevet mark. Vekstlokalitet for perleminneblom (EN). Veikantsone strekker seg til asfaltert vei.
Finnøy 2	Svært høy verdi (A)	Eksisterende naturtypelokalitet, Kvidavika: Lastefjellet verdi A-svært viktig (BN00044983). Forekomst av rødlisteartene purpurlyng (NT) og Vestlandsvikke (NT). Veikantsone strekker seg til asfaltert vei.
Halsnøy	Svært høy verdi (A)	Eksisterende naturtypelokalitet, Halsnøya: ovenfor Skartveit, verdi A-svært viktig (BN00049448). Forekomst av rødlistearten klengelerkespore (EN-sterkt truet). Veikantsone strekker seg til asfaltert vei.
Audbø	Svært høy verdi (A)	Eksisterende naturtypelokalitet Audbø, verdi B-viktig (BN00049432). Vekstlokalitet for rødlistearten klengelerkespore (EN-sterkt truet). Veikantsone strekker seg til asfaltert- og gruslagt vei.
B15	Noe høy verdi (C)	Ny lokalitet 2014. Delvis baserik tørreng noe som er noe uvanlig i regionen.
B14	Noe høy verdi (C)	Ny lokalitet 2014. Skogkant som strekker seg fra vegkant til hasselskogen i bakkant. Forekomst av skogbingel som er noe sjelden i Rogaland.
B13	Noe høy verdi (C)	Ny lokalitet 2014. Sanddynemark og tørreng som strekker seg fra veikant til gjerde mot flyplassen. Stor lokalitet.
B12	Noe høy verdi (C)	Ny lokalitet 2014. Delvis baserik tørr/frisk eng, noe som er noe uvanlig i regionen. Mye svartknoppurt som er en viktig plante for insektlivet.
B11	Svært høy verdi (A)	Ny lokalitet 2014. Tørreng/frisk eng mellom vei og fjellskjæring/bergknaus og beitemark som ikke er i hevd. Forekomst av dverglin og bustsmyle som begge er sterkt truet.
B10	Noe høy verdi (C)	Ny lokalitet 2014. Delvis baserik tørreng noe som er noe uvanlig i regionen.

Lokalitet	Verdi	Kommentar
B9	Noe høy verdi (D)	Ny lokalitet 2014. Tørreng/frisk eng mellom vei og gjødslet beitemark. Forekomst av blåmunke.
B8	Noe høy verdi (C)	Ny lokalitet 2014. Frisk, rikere skogkant mellom vei og skog.
B7	Noe høy verdi (D)	Ny lokalitet for 2014. Frisk eng mellom vei og steingjerde.
B6	Noe høy verdi (C)	Ny lokalitet 2014. Sone mellom vei og
B5	Høy verdi (B)	Ny lokalitet 2014. Sørvendt frisk fattigeng i veiskråning. Forekomst av solblom (VU).
B4	Noe høy verdi (D)	Ny lokalitet 2014. Bratt solvendt tørreng mellom vei og skogkant.
B3	Høy verdi (B)	Eksisterende naturtypelokalitet Jutland, verdi A-svært viktig (BN00086490). Selve veikanten har ingen rødlistearter og er av noe dårligere kvalitet enn selve «kjerna» av naturtypelokaliteten. Men forekomst av blåstarr viser at også veikanten har kvaliteter. Verdien settes derfor til B for selve veikanten. Veikantsone strekker seg til asfaltert vei.

Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike lokalitetene som kvalifiserer til å bli beskrevet som naturtype etter DN-håndbok 13. Lokalteter som alt ligger i Naturbase er ikke tatt med.

Melsvatnet – Artsrik veikant

Figur 2. Solblom. Foto: Bjarne Oddane

Naturbase ID:

Ecofact ID: B5

Kommune: Time

Dato: 25.06.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: B

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 25.06.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befaring i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Ålgårdsveien like øst for Melsvatnet i Time kommune. Berggrunnen består av granitt (NGU). Løsmassedekket består av moren og breelvavsetninger. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oceanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av en gammel vegetasjonsdekket veiskråning.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en tørr til frisk fattigeng med arter som gulaks, røsslyng, hårsveve, tepperot, rødsvingel, sauesvingel, engkall, kystmaure, legeveronika, tyttebær, tiriltunge, blåtopp, ryllik, solblom, smalkjempe, blåklokke, krypvier og stor marimjelle.

Artsmangfold:

En tett gruppe med ca. 20 blomstrende rosetter med solblom (VU) ble registrert.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten blir ikke beitet, men blir klippet av vegvesenet i forbindelse med deres kantklipp. Lokaliteten var under befaringen klippet, men noen hadde sett opp skilt ved solblomen slik at den var blitt spart. Klippingen til vegvesenet blir gjort for tidlig i sesongen i forhold til optimal skjøtsel av lokaliteten.

Fremmende arter:

Det ble ikke registrert noen fremmende arter.

Skjøtsel og hensyn:

Avgrensingen bør slås etter 1. august og gresset bør fjernes 2-3 dager etter slått.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Verdien vært vurdert til *viktig* (B) fordi det er en rødlistet art som er knyttet til denne lokaliteten, og fordi det er lite slike habitater igjen i en region med et intensivt drevet landbruk.

Mossige naturreservat – Artsrik veikant

Figur 3. Artsrik vegkant ved Mossige. Foto: Bjarne Oddane.

Naturbase ID:

Ecofact ID: B6

Kommune: Time

Dato: 10.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: C

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 10.07.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befaring i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Undheimsvegen ved Mossige i Time kommune. Området ligger innenfor eller grenser mot Mossige naturreservat. Berggrunnen består av fyllitt og glimmerskifer (NGU). Stedvis er det fjell i dagen og stedvis er berggrunnen dekket av morenemasse og trolig også forvittringsmasse. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av den klypte sonen mellom vei og skogen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en frisk høystaudeeng/skogkantsamfunn med arter skogburkne, legeveronika, hundegras, englodnegras, engkvein (m), ormetelg, skogfiol, skogsvinerot, skogsalat, Haremat, stornesle, vendelrot, geitrams, skogsnelle, stankstorkenebb og rød jonsokkblom.

Artsmangfold:

Det er ikke registrert noen rødlistede arter innenfor avgrensingen.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten holdes trefri på grunn av veivesenet sin årlige kantklipp.

Fremmende arter:

Det ble ikke registrert noen fremmende arter.

Skjøtsel og hensyn:

Avgrensingen bør slås mellom 1. juli og 15. juli og gresset bør fjernes 2-3 dager etter slått.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Avgrensingen får verdi C fordi det har enn viss størrelse og har noe rikere grunn.

Ljoshaug – Artsrik veikant

Figur 4. Artsrik veikant sør av Ljoshaug. . Foto: Bjarne Oddane

Naturbase ID:

Ecofact ID: B8

Kommune: Time

Dato: 15.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: C

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 15.07.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befaring i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Nordsjøvegen sør av Ljoshaug i Klepp kommune. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (NGU), men er dekket av marine strandavsetninger. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseaanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av en gammel vegetasjonsdekket veikant, og er lokalisert mellom vei og gjerde.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en tørr til frisk baserik eng med arter som ryllik (m), gulmaure (m), smalkjempe (m), groblad, engsyre, blåklukke, hundekjeks, rødkløver, løvetann ubest., følblom, tiriltunge.

Artsmangfold:

Det er ikke registrert noen rødlistede arter knyttet til lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten blir ikke beitet, men blir klippet av vegvesenet i forbindelse med deres kantklipp. Grenser mot gjødslet kulturbeite.

Fremmende arter:

Det vokste raigras innenfor avgrensingen.

Skjøtsel og hensyn:

Avgrensingen bør slås etter 1. august og gresset bør fjernes 2-3 dager etter slåttent. Det må ikke gjødsles innen avgrensingen og det er en fordel om det også ikke gjødsles tett inntil heller.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Verdien vært vurdert til *lokalt viktig* (C) på grunn av god forekomst av gulmaure (baserik eng) som ikke er så vanlig i gressenger på Jæren og fordi det er få slike habitater igjen i en region med et intensivt drevet landbruk.

Skardasanden – Artsrik veikant

Figur 5. Artsrik veikant opp av Skardasanden . Foto: Bjarne Oddane

Naturbase ID:

Ecofact ID: B10

Kommune: Sola

Dato: 16.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: C

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 16.07.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befarings i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Vigdelsvegen opp av Skardasanden i Sola kommune. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (NGU), og har bare et tynt dekke med løsmasser. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av en gunnlendt knaus.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en tørr til frisk baserik eng i mosaikk med kystheielementer, med arter som smalkjempe, krypvier, svartknoppurt, englodnegrass, gulmaure, ryllik, røsslyng, blodstorkenebb, tiriltunge og krekling.

Artsmangfold:

Det er ikke registrert noen rødlistede arter knyttet til lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten blir ikke beitet, men blir klippet av vegvesenet i forbindelse med deres kantklipp.

Fremmende arter:

Det er ikke registrert noen fremmende arter.

Skjøtsel og hensyn:

Avgrensingen bør slås etter 1. august og gresset bør fjernes 2-3 dager etter slått. Lokaliteten trenger ikke slås årlig.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Verdien vært vurdert til *lokalt viktig* (C) på grunn av god forekomst svartknoppurt som er en viktig blomsterplante for insekter, innslag av basekrevende planter som gulmaure og blodstorkenebb, samt at det er få slike habitater igjen i en region med et intensivt drevet landbruk.

Hellestøveten – Artsrik veikant

Figur 6. Artsrik veikant sørvest av Hellestøveten. Foto: Bjarne Oddane

Naturbase ID:

Ecofact ID: B11

Kommune: Sola

Dato: 16.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: C

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 16.07.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befaring i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Vigdelsvegen sørvest av Hellestøveten i Sola kommune. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (NGU), og har bare et tynt dekke med løsmasser. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av en sørvestvendt skråning med tørreng/kysthei, noe friskeng og bergknaus.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en tørreng til frisk eng i mosaikk med kystheielementer, med arter som blåklokke, smalkjempe, svartknoppurt, tiriltunge, røsslyng, rundskolm, gjeldkarve, gulaks, krypvier, blodtopp.

Artsmangfold:

Det er ikke registrert noen rødlistede arter knyttet til lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten blir ikke beitet, men blir klippet av vegvesenet i forbindelse med deres kantklipp.

Fremmende arter:

Det er ikke registrert noen fremmende arter.

Skjøtsel og hensyn:

Avgrensingen bør slås etter 1. august og gresset bør fjernes 2-3 dager etter slått. Lokaliteten trenger ikke slås årlig.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Verdien vært vurdert til *lokalt viktig* (C) på grunn størrelse og artsammensetning.

Varafjell – Artsrik veikant

Figur 7. Artsrik veikant sørvest av Varafjell. Foto: Bjarne Oddane

Naturbase ID:

Ecofact ID: B11

Kommune: Sola

Dato: 16.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: A

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 16.07.2014. Artskart.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befaring i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Vigdelsvegen sørvest av Varafjell i Sola kommune. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (NGU), men er for en god del dekket med løsmasser. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av en vestvendt skråning mellom vei og fjellskjæring og et belte mellom vei og beitemark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en tørreng og frisk eng med arter som smalkjempe, svartknoppurt (m), kystgriseøre, blodtopp, krypvier, blodstorkenebb.

Artsmangfold:

Det er registrert bustsivaks og dverglin som begge er listet som sterkt truet (EN) innen avgrensingen. Grøften som de er registrert i er renset, men dette er arter som foretrekker forstyrret jord så det er sannsynlig at de fortsatt vokser her.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten blir ikke beitet, men blir klippet av vegvesenet i forbindelse med deres kantklipp.

Fremmede arter:

Det er ikke registrert noen fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn:

Avgrensingen bør slå etter 1. august og gresset bør fjernes 2-3 dager etter slått.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Verdien vært vurdert til *svært viktig* (A) på at det er registrert bustsivaks og dverglin (begge sterkt truet) og fordi lokaliteten har en del engarter og forekomst av svartknoppurt og blodtopp. Blodtoppraktvikler (sterkt truet) er registrert i nærheten og blodtopp er vertsplante for arten.

Solavika – Artsrik veikant

Figur 8. Sanddynemark og strandeng ved Sola flyplass. Foto: Bjarne Oddane

Naturbase ID:

Ecofact ID: B13

Kommune: Sola

Dato: 16.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: C

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 16.07.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befaring i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Nordsjøveien mellom Solavika og flyplassen i Sola kommune. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (NGU), men berggrunnen er dekket av løsmasser bestående av flyvesand. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av eng og sanddynevegetasjon i en sone mellom veien og gjerde mot flyplassen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av strandeng/sanddynemark med arter som strandkjempe, marehalm, fuglevikke, strandkjets, engsmelle, rødkløver, smalkjempe, blåklokke, rundskolm og småengkall.

Artsmangfold:

Det er ikke registrert noen rødlistede arter knyttet til lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten blir ikke beitet, men blir klippet av vegvesenet i forbindelse med deres kantklipp.

Fremmende arter:

Det er ikke registrert noen fremmende arter.

Skjøtsel og hensyn:

En sein kantklipp etter 1. august om nødvendig for sikten. Elles er klipping bare nødvendig dersom det blir oppslag av busk og trær. Plantemateriale skal fjernes ved manuell rydding 2-3 dager etter klipp.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Verdien vært vurdert til *lokalt viktig* (C) på grunn størrelse og artsammensetning.

Nørdrevågen – Artsrik veikant

Figur 9. Artsrik vegkant ved Nørdrevågen. Foto: Bjarne Oddane.

Naturbase ID:

Ecofact ID: B14

Kommune: Rennesøy

Dato: 17.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: C

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 17.07.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befaring i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i en nordvendt skråning langs Sørbøveien innerst i Nørdrevågen i Rennesøy kommune. Berggrunnen består av amfibolitt og glimmerskifer noe som kan gi grobunn for mer basekrevende arter (NGU). Stedvis er det fjell i dagen men for det meste er lokaliteten dekket av et tynt lag med løsmasser. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseanisk seksjon (BN-O3). Avgrensingen består av sonen mellom vei og skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en frisk høystaudeeng/skogkantsamfunn med arter kusymre, skogbingel, gjøkesyre, tepperot, stankstorkenebb, skogfiol, skogburkne og tveskjeggveronika. Skogen ovenfor den klipte sonen består av hassel.

Artsmangfold:

Det er ikke registrert noen rødlistede arter innenfor avgrensingen, men skogbingel er mindre vanlig i området.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten holdes trefri på grunn av veivesenet sin årlige kantklipp.

Fremmende arter:

Det ble ikke registrert noen fremmende arter.

Skjøtsel og hensyn:

Det anbefales at det ikke klippes, men dersom det må klippes av sikthensyn slås vegetasjonen ned til 50 cm i mellom 1. juli og 15. juli. Vedaktige planter kan fjernes.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Avgrensingen får verdi C fordi den har noe rikere grunn og inneholder en art som er mindre vanlig i området.

Ertenstein – Artsrik veikant

Figur 10. Artsrik veikant ved Ertenstein . Foto: Bjarne Oddane

Naturbase ID:

Ecofact ID: B15

Kommune: Rennesøy

Dato: 17.07.2014

Areal:

Hovudnaturtype: Kulturlandskap (D)

Naturtype: Artsrik veikant (D03)

Delnaturtype:

Verdi: C

Undersøkt/kilder: Feltarbeid av Bjarne Oddane 17.07.2014.

Stedskvalitet: < 20 m

Områdebeskrivelse

Innledning:

Arbeidet er gjort av Ecofact i sammenheng med registrering av artsrike veikanter for Statens vegvesen. Avgrensingen er sett på grunnlag av befarings i felt og ortofoto, og er vurdert å være svært god.

Sted og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligg langs Sørbøveien ved Ertenstein i Rennesøy kommune. Berggrunnen består delvis av kleberstein, serpentinit (ertenstein) (NGU), som er dekket av forvittringsmateriale og trolig også tilført masse i forbindelse med veibygging. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone, i sterkt oseanisk seksjon (BN-O3).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er sett til naturtypen Artsrik veikant D03 etter DN Handbok 13 (2007). Vegetasjonen består av en tørr til frisk baserik eng med arter som tiriltunge, rødkløver, kystgriseøre, englodnegras, småsyre, smalkjempe, strandkjempe, gulmaure og gulaks.

Artsmangfold:

Det er ikke registrert noen rødlistede arter knyttet til lokaliteten.

Bruk, tilstand og påverknad:

Lokaliteten blir ikke beitet, men blir klippet av vegvesenet i forbindelse med deres kantklipp. Grenser mot gjødslet kulturbeite.

Fremmende arter:

Ingen registrerte.

Skjøtsel og hensyn:

Avgrensingen bør slås etter 1. august og gresset bør fjernes 2-3 dager etter slått. Det må ikke gjødsles innen lokaliteten.

Del av helhetlig landskap:

Verdisetting:

Verdien vært vurdert til *lokalt viktig* (C) på grunn av god forekomst av gulmaure (baserik eng) som ikke er så vanlig i området og fordi det er få slike habitater igjen i en region med et intensivt drevet landbruk.

6 ERFARINGER

Grovscreeningsarbeidet i forkant var viktig og da særlig for sjeldne, rødlistede enkeltarter som viser dårlig igjen fra bilen. Her kunne det blitt brukt noe mer tid i forkant ved å importere data fra Artskart og legge dette som et lag på veikartet som ble brukt.

Noen plasser der veien hadde høy fartsgrense og veikanten var smal opplevdes det av og til som risikofylt å bevege seg da biler (og tungtrafikk) i de aller fleste tilfellene ikke senket farten eller svingte ut. Her bør det tenkes om det er forsvarlig å registrere uten ytterligere sikringstiltak.

I områder hvor veistrekkene er uoversiktlige og smale, kan det være en god løsning å være to kartleggere i samme bil. Dette med tanke på sikkerhet, så vel som oppdagelsesprosenten av artsrike veikanter. I områder med dårlig sikt vil en alltid måtte ha et ekstra øye på veien, noe som i teorien vil vanskeliggjør kartleggingsarbeidet.

Innleggingen via appen (Collector for ArcGis) var veldig nyttig og forenklende (når det var dekning). Imidlertid hadde vi ikke tilgang til manual til appen, noe som gjorde at det ble lagt inn data feil i starten. Dette er imidlertid ikke noe problem nå som vi har fått praksis i bruken.

7 KILDER

Direktoratet for naturforvaltning (2007): *Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold*. DN-håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Larsen, B. H. og Gaarder, G. (2012): *Artsrike vegkanter – metodeutvikling og evaluering av kartlegging i 2012*. Miljøfaglig Utredning, rapport 2012-40, ISBN 978-82-8138-615-0.